

KODE

KUNSTMUSEER OG KOMPONISTHJEM

ÅRSRAPPORT 2021

Foto: Fra åpningen av utstillingen
«First the Good News» 3. desember.

Dette er Kode *Kunstmuseer og komponisthjem*

PERMANENTEN, KODE 1

STENERSEN, KODE 2

RASMUS MEYERS SAMLINGER, KODE 3

LYSVERKET, KODE 4

TROLDHAUGEN, EDVARD GRIEG MUSEUM

SILJUSTØL, HARALD SÆVERUD MUSEUM

LYSØEN, OLE BULL MUSEUM

Foto: Dips AS/Marthe Mølstre

Hilsen fra styreleder

Bergen er landets nest største by, og Kode er vårt nest største kunstmuseum. Det er en utfordrerposisjon vi i denne byen vet å sette pris på – og benytte oss av. Som historiker Morten Hammerborg sier i den første episoden av Kodes podkast Permanenten: «Det å være Bergenser er ikke arv; men en tilstand i din sjel».

Gjennom hele mitt liv og virke har jeg hatt et spesielt forhold til byggene og samlingene som Kode forvalter. Det var derfor med stor glede og ærefrykt at jeg i 2021 fikk tre inn rollen som museets styreleder. Da jeg var ordfører i Bergen, var jeg en av dem som ivret for at Lysverket skulle bygges om til det som den gang var del av Bergen kunstmuseum. At museets fantastiske kunstsamling fortjente plass til å kunne oppleves av flere, var det ingen tvil om. Siden åpningen i 2003 har det hvite tårnet ved lille Lungegårdsvann blitt et ikonisk blikkfang – og et tydelig signal om kunstens plass i denne bemerkelsesverdige byen.

Året 2021 har vært krevende for Kode. Pandemien har fortsatt sitt innhogg i publikumsfrihet og inntekter. Store oppussingsprosjekter er på trappene, og har medført at deler av landets nest største kunstsamling har måttet være nedpakket. Dette har derimot ikke gått ut over det skiftende programmet til Kode i stor grad. Åtte utstillinger har blitt åpnet – blant annet den første utstillingen av Paul Cézannes mesterverk i Norge og den største visningen av Nikolai Astrups kunst på flere tiår.

Komponisthjemmene har kommet langt i arbeidet med å reetablere et fullverdig formidlingstilbud for barneskoler – og presentert et helt nytt og langsiktig program med en årlig huskomponist!

En av kulturlivets store styrker i denne byen er evnen til å se muligheter fremfor konkurrenter. Gode samarbeid fordrer åpenhet og nysgjerrighet, og gir igjen grobunn for prosjekter som strekker seg litt lengre. Kode skal være et slikt sted, som skal legge til rette for gode samarbeid med de mange små og store kulturaktørene i byen. Målet er å kunne tilby interessante og relevante kunst- og musikkopplevelser for våre besøkende.

Mange planer foreligger for Kode fremover – vi ønsker blant annet at Lysverket skal utbedres til å kunne bli et nasjonalt landemerke som skal være enda mer tilgjengelig og funksjonelt for publikum. Med dette skal Kode være den drivende kraften i opplevelsen av byen – både for innbyggere og besøkende.

Anne-Grete Strøm-Erichsen
STYRELEDER I KODE

Foto: Dag Fosse

«Hva er det egentlig som foregår der oppe i Bergen? Hvordan er dette mulig?»

Dette ville kulturredaktøren i en av verdens ledende aviser vite da han kom til Bergen i høst. Han kunne knapt nok tro at den legendariske kunstneren Paul McCarthy skulle gjennomføre sin første performance på 20 år i akkurat denne byen. For oss i Kode er svaret innlysende! Vi har lovet å levere fantastiske kunstopplevelser som du ikke får noe annet sted. I dag og i fremtiden. Vi vil mye med museet vårt, og det er fordi vi er sikre på kunstens verdi for et godt samfunn.

Thomas Pihl, Marit Følstad, Arvid Pettersen, Paul Cézanne, Nikolai Astrup, Bergensmalere i Paris, Paul McCarthy, First the Good News, Wolfgang Plagge, Nina 175, lunsjkonserter, vandrekonsserter, Takeover på Lysverket og mye, mye mer. Dette er noe av hva dette underfinansierte museet i Bergen har levert av kunst og musikkopplevelser i 2021 – under en pandemi! Jeg trer inn i et nytt år med en stolthet over alt vi har fått til og en visshet om at det vi gjør betyr noe i menneskers hverdag.

Kode har mange venner og støttespillere som setter pris på det vi leverer. Som heier på oss på veien mot målet om å bli Nordens mest relevante og nytenkende museum. Vi klarer aldri å bli størst, men det er heller ikke målet. Vi skal være utfordreren i vest som jevnlig leverer unike kunst- og musikkopplevelser. Bekreftelsen på at vi blir lagt merke til og satt pris på fikk vi også i statsbudsjettet for 2022. Regjeringspartiene og SV valgte å øke driftsbevilgningene til Kode, med 10 millioner kroner årlig. Det skyldes en erkjennelse av at skjevfordelingen er reell, men også, og minst like viktig, en anerkjennelse av verdien av det vi leverer hver eneste dag.

Jeg retter en stor takk til alle ansatte og til alle samarbeidspartnere for innsats, tålmodighet og støtte i året som har gått. Nå ser vi frem til mer normale år, hvor vi igjen kan møtes i museene og fortsette jobben med å levere fantastiske kunst- og musikkopplevelser i Norges fremste kulturby!

Petter Snare
DIREKTØR

Innhold

Besøk og inntekter	9
Organisasjon	11
Årsberetning	13
Året som gikk	16
Årsregnskap	47
Balanse	51

Besøk og inntekter

Foto: Fra utstillingen «Arvid Pettersen. Til skue».

Besøk og inntekter

Til tross for pandemiens fortsatte grep har 2021 vært et begivenhetsrikt år for Kode. Med 103 233 besøkende hadde museet en publikumsvekst på 40% mot katastrofeåret 2020. På grunn av nasjonale og lokale smittevernstiltak og en turistsesong som aldri tiltok, er besøkstallet fortsatt lavt sammenlignet med et normalår. Til gjengjeld har vi sett at svært mange har benyttet seg av våre uteområder tilhørende komponisthjemmene, med til sammen ca. 241.312 besøkende gjennom året.

103.233
Totalt besøkende

81.359
Antall solgte billetter

40%
Oppgang i antall
Antall besøkende vs 2020

241.312
Antall besøkende
på uteområdene

82.018
Kunstmuseene besøkende

21.215
Komponisthjem besøkende

69

Ansatte

Stiftelsen er en driftsenhet som leier kontorer og drifter samlinger, utstillinger og hageanlegg i Bergen og Bjørnafjorden kommuner på vegne av eierne. Kode eier selv ingen samlinger eller anlegg.

Stiftelsen har 69 fast ansatte i hel- og deltidsstillinger.

Til sammen utgjør faste hel- og deltidsansatte 55,96 årsverk. Per 31.12.21 er det åtte engasjement heltid, to engasjement deltid og en stipendiat. Ved utgangen av 2021 var av 69 fast ansatte 42 kvinner (60,87 %) og 27 (39,13 %) menn. Stiftelsen legger vekt på likestilling ved nyansettelser og i sin personalpolitikk for øvrig.

Stiftelsen arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhetsarbeidet og jobber kontinuerlig for å forbedringer av arbeidsmiljøet.

Sykefraværet var i 2021 på 3,5 % av total arbeidstid. Det er rapportert fire mindre skader/ulykker på arbeidsplassen, med under tre sykedager.

Stiftelsen har arbeidsmiljøutvalg og legger vekt på helse, miljø og sikkerhet i sin virksomhet.

Kodes styre har i 2021 bestått av:

Marte Mjøs Persen / Anne-Grete Hjelle Strøm-Erichsen (leder)*
Kjell Gitton Håland (Vestland fylkeskommune)
Ragnhild Stolt-Nielsen (Bergen kommune)
Kjetil Bratshaug Smørås (Representantskapet)
Synnøve Myhre (Universitetet i Bergen)
Anette Basso (Ansatt)
Mette Nikoline Bolkan (Ansatt)

Vara: Lena Grønningsæter, Margareth Hagen, Kjell Erik Husom, Marie von Möller, Jakob Nødseth, Bjørn Sandvik, Inger Seljestad

*bytte av styreleder i oktober da Mjøs Persen trådte inn som statsråd.

Representantskapet

Ordfører er Frode Thorsen (Universitetet i Bergen)

Følgende institusjoner er representert i Kodes representantskap:
Bergen kommune, Trolldhaugens venner, Bildende Kunstneres Forening Hordaland, Vestland fylkeskommune, Universitetet i Bergen, Fortidsminneforeningen, Creo – Hordaland, Sogn og Fjordane, Norske Kunsthåndverkere Vest Norge, Bjørnafjorden kommune, Stiftelsen Siljustøl, Stiftelsen Vestlandske Kunstindustrimuseum, Stiftelsen Stenersen Samling, Stiftelsen Sølvskatten, Bergen Næringsråd, Visit Bergen, Bergen Assembly, Foreningen EKKO, Design Region Bergen.

Foto: Fra utstillingen «Nikolai Astrup. Rå natur»

Kode kunstmuseer og komponisthjem skal være Nordens mest relevante og nyskapende kunstmuseum og tilby førsteklasses kunst- og musikkopplevelser.

Kode drifter fire unike visningssteder i Bergen sentrum og komponisthjemmene Siljustøl, Lysøen og Trolldhaugen. Museet forvalter 30 kulturhistoriske bygg, på syv distinkte museumsområder med til sammen over 20 000 kvm, om lag 60 000 gjenstander og 1000 mål med park- og naturområder.

Kode skal, gjennom sine samlinger, utstillinger og konserter formidle kunnskap om Edvard Grieg, Ole Bull og Harald Sæverud; om billedkunst, kunsthåndverk, kunstindustri og design.

Stiftelsens formål er:

«Kode er en unik kombinasjon av kunstmuseer og kunstnerhjem. Museet skal være en synlig og tydelig kulturaktør og påvirke samfunnsutviklingen. Vi skal måles mot de beste museene i Europa. Kode skal være aktivt og ledende innen sine fagområder og utnytte kombinasjonen av kunstmuseer og kunstnerhjem. Vi skal samle, bevare, forske og formidle. Som dannelsesinstitusjon skal vi gi publikum innsikt og stimulere til kritisk refleksjon i møte med kunst og musikk.»

Kode er stiftet av Foreningen for norske fortidsminnesmerkers bevaring avd. Bergen og Hordaland, Stiftelsen Vestlandske Kunstindustrimuseum og Bergen kommune.

Året 2021

Med 103 210 besøkende hadde Kode en publikumsvekst på 40% i 2021 mot katastrofeåret 2020. På grunn av nasjonale og lokale smittevernstiltak og en turistsesong som aldri tiltok, er besøkstallet fortsatt lavt sammenlignet med et normalår. Arbeidet med å implementere museets nye strategi startet for alvor. Kode ønsker å være Nordens mest relevante og nytenkende museum, og har iverksatt en rekke ulike nye tiltak og prosjekter i 2021.

Sjelden før har Kode hatt så høy utstillingsaktivitet. Året ble sparket i gang med «Sight Specific», den første retrospektive utstillingen av Thomas Pihls kunstnerskap. Med «Akashic Field» utforsket Marit Følstad konsepter som tid, endring og menneskets forhold til naturen. «Til skue» tok oss med inn i Arvid Pettersens personlige og unike billedverden.

Sommerens store kunstbegivenhet var den bejublete utstillingen «Paul Cézanne: Mesterverk fra The Courtauld». «Nikolai Astrup. Rå natur.» trollbandt både publikum og kritikere med intense farger og mektige naturskildringer. Grenseoverskridende «Dead End Hole» presenterte en rekke helt nye arbeider av den anerkjente samtidskunstneren Paul McCarthy. Utstillingsåpningen ble markert med en performance av kunstneren selv, i Lysverkets kjelleretasje. Dette var McCarthys første live performance på 20 år.

Foto: Fra konserten «Sanger uten ord» med Tine Thing Helseth og Gunnar Flagstad.

Gunnar Danbolts «La vie moderne: Bergensmalere i Paris 1920» ga publikum et intimt innblikk i hvordan estetiske strømninger på kontinentet kom til å prege Bergen i mellomkrigstiden. Under pandemien bevilget Kulturdepartementet ekstraordinære innkjøpsmidler til Kode. Nyinnkjøpene ble presentert i samlingsutstillingen «First the Good News».

For komponisthjemmene ble det et innholdsrikt år, blant annet «Følg verket» – et kunstnerisk formidlingsprosjekt som retter blikket mot den musikalske økologien mellom komponist, verk og utøver. Huskomponist var Wolfgang Plagge, og det ambisiøse prosjektet kulminerte i en nydelig urfremføring av bestillingsverket «In Arduis». Det ble avholdt vandrekonsserter på Lysøen, samt en digital konserttrekke fra Troidhaugen. I 2021 resulterte Kodes konsertprogram i nesten 200 konserter. I november ble det internasjonale forskningsseminaret «Nina Grieg 175!» avholdt i samarbeid med Senter for Griegforskning. Omfattende rehabiliteringsarbeid av Ole Bulls villa på Lysøen ble iverksatt. I mai bevilget regjeringen kr 10 millioner til dette prosjektet, i tillegg til en tilsagnsfullmakt på ytterligere kr 15 millioner i senere budsjettår. «Ole Bull», landets første elektriske museumsbåt, hadde sitt første driftsår.

I oktober ble Marte Mjøs Persen unevnt som ny olje- og energiminister, og fratrådte dermed som styreleder for Kode. Som ny styreleder har bystyret i Bergen utnevnt Anne-Grete Strøm-Erichsen. Det ble i Stortingets budsjettbehandling vedtatt at staten øker sine faste bevilgninger til Kode med 30%, et viktig gjennomslag etter mange års arbeid for å sikre en forsvarlig drift. Museet har behov for ytterligere økte driftsrammer for å kunne opprettholde et godt museumstilbud. For styret i stiftelsen er det viktig at Kode er bevisst sin samfunnsrolle og fremstår som en tydelig kulturaktør – som i kraft av sin samling, kompetanse og beliggenhet utgjør ryggraden i kulturbyen Bergen.

Flere toneangivende kunstkritikere trakk i sine årsoppsummeringer frem Kode som landets mest spennende og relevante museum. Museet har prestert i henhold til arbeidsplaner og strategier, og styret ser seg dermed svært tilfreds med museets aktivitet og virksomhet i 2021.

Foto: Formidling for barnehager på Siljustøl Museum.

Året som gikk *Januar*

Thomas Pihl: Sight Specific

Kode åpnet utstillingsåret med en bergenser av internasjonal størrelse, Thomas Pihl. Utstillingen «Sight Specific» var den første retrospektive presentasjonen av Pihl, med arbeider av både eldre og nyere dato. Måten øyet oppfatter fargen og lyset står sentralt i Pihls kunstnerskap. Kurator var Karin Hellandsjø. Publikasjonen «Thomas Pihl – Sight Specific» ble utgitt i samarbeid med Hatje Cantz med tekster av Karin Hellandsjø, Jeroen Chabot og Norman L. Kleeblatt.

Huskomponist: Wolfgang Plagge

I 2021 startet et helt nytt prosjekt ved Kode, nemlig «Følg verket». Gjennom de neste årene vil museet årlig engasjere en ny huskomponist som skal skape et verk i sanntid. Første komponist ut var Wolfgang Plagge, velkjent fra sitt mangeårige virke som komponist, utøver og musikkformidler. Gjennom konserter, foredrag og digitalt innhold fikk publikum overvære skapelsen av hans nye verk, «In Arduis», latin for «I vanskelige tider». Stykket ble urfremført av komponisthjemmenes direktør Christian Grøvlen 31. oktober.

Året som gikk *Mars*

Digitale konserter fra Troldhaugen

Også 2021 ble preget av pandemien og som et tiltak for å nå bredere ut, ble flere av konsertene på Troldhaugen strømmet på museets digitale flater. – Vi ønsker at musikken skal klinge, uansett. Kunstnerne trenger å få formidle arbeidet sitt, og publikum trenger musikken, sa direktør Christian Grøvlen. Bilde fra konserten «Til våren» fremført av sopranen Eldrid Gorseth og pianist Olga Jørgensen.

Året som gikk *Mai*

Marit Følstad: Akashic Field

I serien samtidskunstprosjekter laget for Kode, inntok den norske kunstneren Marit Følstad Stenersensalen med et prosessorientert verk. Prosjektet var utviklet over flere år i samarbeid med kunstnerne Gunnar Moen og Ole Jørgen Ness og deres felles tenketank ITCA, Institute of Trans-Conceptual Art. Utstillingen tok utgangspunkt i den helt spesielle bergarten masikvartsitt som utvinnes i Kautokeino. Inspirert av den amerikanske Land Art-bevegelsen, handlet prosjektet om tid, endring og menneskets forhold til naturen.

KODE4 Takeover

I påvente av rehabilitering av Lysverket, ble flere etasjer stilt til disposisjon for samarbeidspartnere i kunst- og kulturfeltet i Bergen. Carte Blanche, Pedro Gómez-Egaña, BIT Teatergarasjen, kunstnergruppen Alt Går Bra og ulike studenter ved Fakultet for kunst, musikk og design ved UiB hadde alle egne prosjekter i bygget i løpet av året. Bildet er fra forestillingen SOLIDS av Gomez-Egaña og Carte Blanche i Tårnsalen.

Året som gikk *Mai*

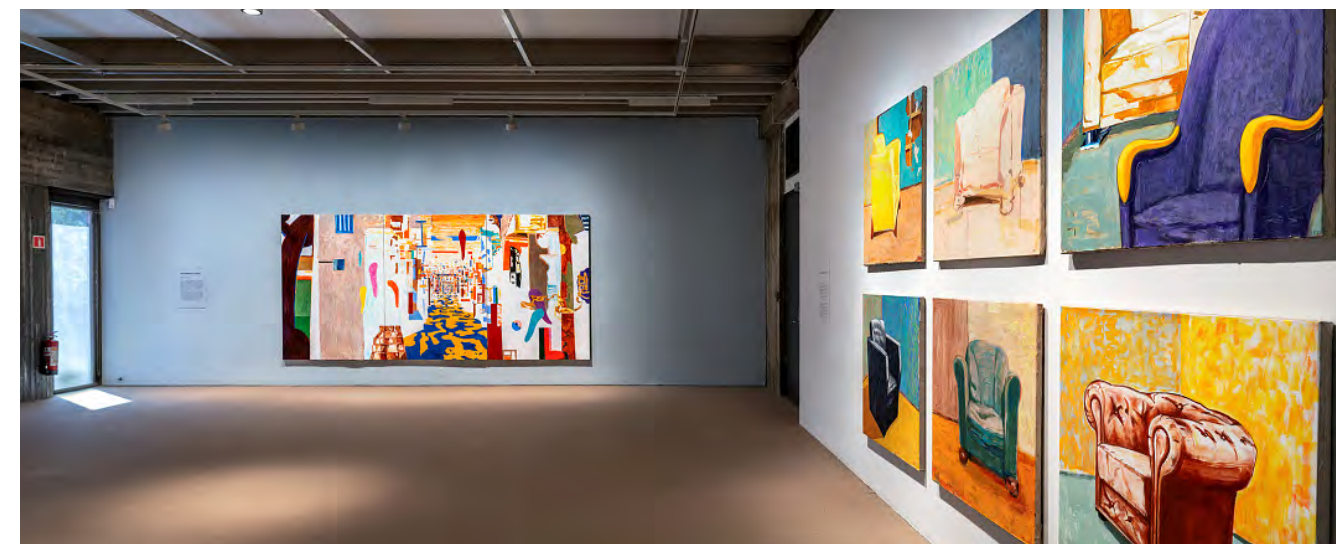
Dåp av båten Ole Bull

25. mai dømte kulturminister Abid Raja museumsbåten «Ole Bull» på Lysøen. Praktbåten «Ole Bull» er intet mindre enn Norges første elektriske museumsbåt. Kulturministeren og regjeringen vedtok tidlig i mai å fullfinansiere rehabiliteringen av Ole Bulls villa på Lysøen. Den ble stengt i 2020 grunnet stort behov for renovering og konservering. Under dåpen kunne pengene formelt overrekkes.

Ny lytteguide på Trolldhaugen

— Å vandre omkring på området med «Morgenstemning» og andre kjente stykker på øret var en ny og flott opplevelse for meg, sa kurator Monica Jangaard etter lanseringen av Trolldhaugens første utendørs lytteguide. Det ble lansert to ruter, en for voksne og en tilpasset barn, langs åtte stopp med musikk og historier om Edvard og Nina Grieg. Lytteguiden ble produsert og skrevet av Jangaard og Kodes formidlingsavdeling.

Året som gikk *Mai*

Arvid Pettersen: Til skue

Arvid Pettersen er en nestor i norsk og nordisk kunstliv. Utstillingen «Til skue» var den første omfattende presentasjonen av hans kunstnerskap i et norsk kunstmuseum. I salene på Stenersen, Kode 2, kunne publikum møte arbeider fra fem tiår, men også flere helt nye arbeider. Kurator var Gabriel J. Kvendseth. Publikasjonen «AJP. Arvid Pettersen» ble utgitt i samarbeid med Fagbokforlaget med tekster av Bo Nilsson, Frode Sandvik, Brynhild G. Winther, Arvid Pettersen og Gabriel J. Kvendseth.

Året som gikk *Juni*

Nye formidlingsprogram

Grunnet korona-nedstenging måtte Kodes ukentlige tilbud for hjemmeboende personer med demens avlyses. Da ble kunstprosjektet «Samtaler på avstand» satt i gang, i samarbeid med Lynghaug aktivitetssenter. Her utvekslet deltagerne brev og kunst med KODEs verkstedsleder Solveig Sandvik. Senere på våren ble det lansert et nytt kurstilbud for frivillige: Kunstkompis på Kode, med et program for dem som er besøksvenn eller aktivitetsvenn. Metodeboken Kunstkompis på KODE ble lansert i denne sammenheng. I juni hadde KODE gratis sommerskole for 120 barn, i samarbeid med Bergen Kunsthall, Foreningen Trykkeriet og Galleri S12. Her fikk barn i alderen 6-15 år oppleve et spennende og variert program på mange av byens kunstarenaer.

Drift og forvaltning

Kode forvalter 28 kulturhistoriske bygg. Størstedelen av bygningsmassen er i god stand, men Lysverket og Lysøen krever umiddelbar rehabilitering. En ny tilstandsrapport har også avdekket at Edvard Griegs villa på Trolldhaugen vil ha behov for dette. Museets behov for større magasiner har medført stor belastning for løpende samlings- og driftsoppgaver. Nytt magasinbygg skulle etter planen ferdigstilles i 2021, men har blitt forsinket grunnet pandemiens påvirkning på leveranser. En ny klimastrategi for museet er på plass for bygg, utstillingssaler og magasiner. Det har også blitt utarbeidet en rapport for uteområdene, om hvordan de kan benyttes på nye måter.

Året som gikk *Juli*

Paul Cézanne: Mesterverk fra The Courtauld

Det var en stor begivenhet da flere mesterverk av Paul Cézanne ble vist i Norge for første gang, gjennom et enestående samarbeid mellom Kode og The Courtauld Gallery i London. Cézanne er en av kunsthistoriens viktigste skikkelser og kjent som en brobygger mellom impresjonismen og og kubismen. Kurator var Line Daatland. Publikasjonen «Cézanne: Masterpieces from The Courtauld at Kode Art Museums» ble utgitt med tekster av Barnaby Wright, Øystein Sjøstad, Karen Serres og Line Daatland.

Året som gikk *Juli*

Sommer på Lysøen

Selv om Ole Bulls villa var stengt for renovering sommeren 2021, besøkte nær 31.000 personer Lysøen i løpet av året. Mange kom ut dit om sommeren, da museumsbåten gikk gratis i skytteltrafikk i sin første sommersesong. På programmet var også to helger med vandrekonserter i skogen med fiolinist Rasmus Hella Mikkelsen, som spilte musikk og fortalte historier fra Bulls tid.

Året som gikk *September*

Podkasten Permanenten

Navnet er ikke tilfeldig: Kodes nye podkast spilles inn på museet som mange kjenner som nettopp Permanenten. Museet åpnet dørene i 1897 og ligger midt i hjertet av kulturbyen Bergen. De første gjestene høsten 2021 var historiker Morten Hammerborg, politikere Charlotte Spurkeland og Sofie Marhaug, kunstkritiker Renate S. Handal, huskomponist Wolfgang Plagge og kunsthistorieprofessor Gunnar Danbolt. Den digitale snorklippingen var det daværende kulturminister Abid Raja som sto for. Programleder er Anette Basso, produsent Frode Bakken og redaksjonsansvarlig Maria Tripodianos.

Registreringsarbeid

I 2021 har det pågått et omfattende registreringsprosjekt i forbindelse med rehabiliteringsprosjektet på Lysøen. Dette er et stort prosjekt som går på kartlegging, tilstandsvurdering, registrering og magasinering av gjenstander i Ole Bulls villa. Lysøen-prosjektet favner bredt og vil foruten konservering og rehabilitering av gjenstander og bygg, bidra til å tilgjengeliggjøre både våre historiske samlinger og bygninger for publikum på en bedre måte. Det foreligger planer om å intensivere arbeidet med digitalisering av gjenstander og verk i museumssamlingene i forbindelse med etableringen av nytt magasinbygg.

Året som gikk *Oktober*

La vie moderne: Bergensmalere i Paris 1920

Denne intime utstillingen tok utgangspunkt i Kodes malerisamling, og løftet frem kunstnere tilknyttet Nils Krantz og «Bergensskolen» som var sterkt influert av kunstneren André Lhôte og hans krets i Paris. Sett fra Oslo hang disse kunstnerne fast i et etter hvert foreldet formspråk. De gangene de stilte ut over fjellet, ble de sablet ned. Men var kritikken berettiget? Utstillingen inkluderte flere nye innkjøp som styrker samlingen av denne viktige perioden i Bergens historie. Kurator var Gunnar Danbolt.

Året som gikk *Oktober*

Nikolai Astrup: Rå natur

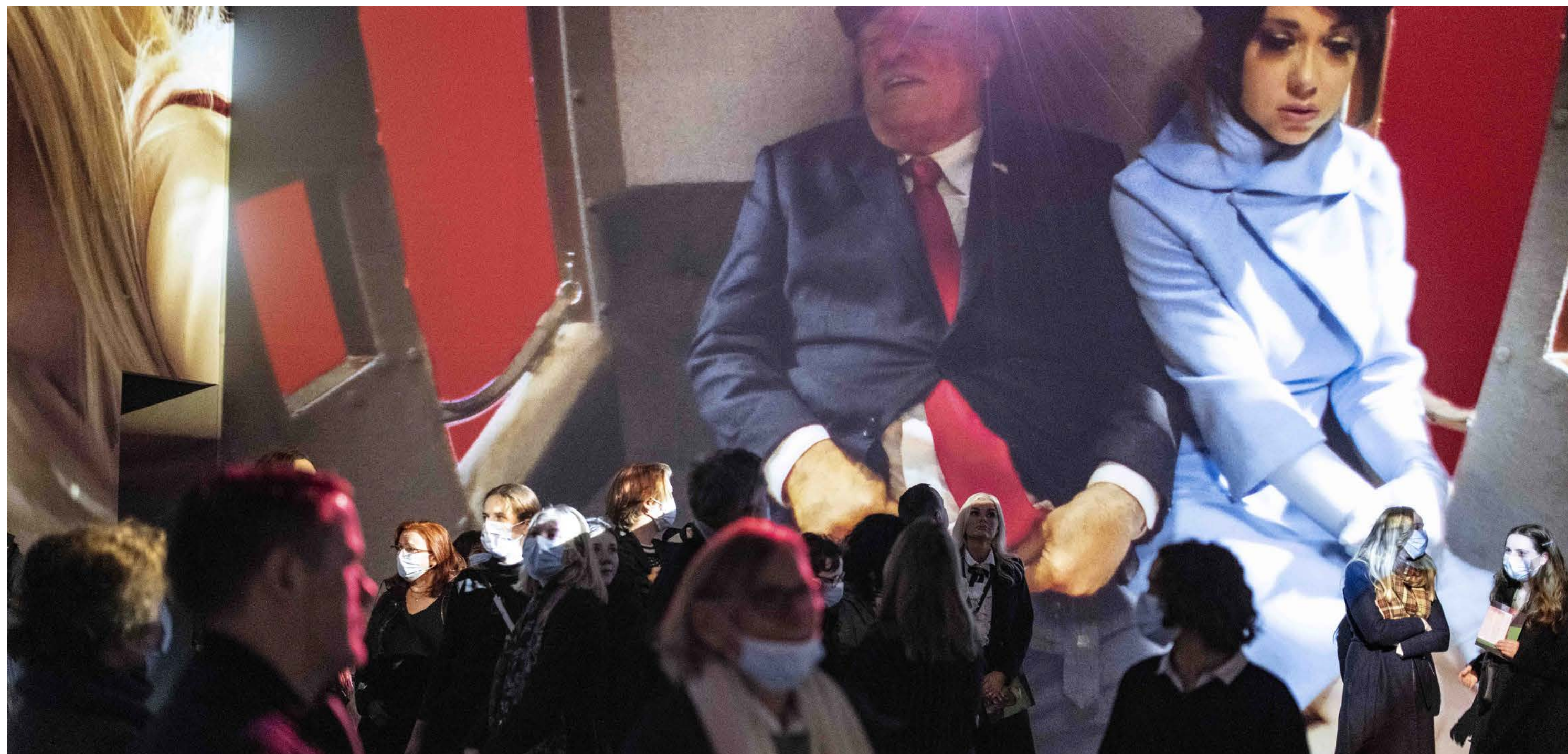
Intense farger, banebrytende grafikk og fortryllende landskapsbilder: I 2021 startet en omfattende utstillingsturné med Nikolai Astrups malerier og grafikk. Etter å ha først blitt vist ved the Clark Art Institute i USA sommeren gjennom, returnerte verkene til Bergen for den mest omfattende Astrup-utstillingen på flere tiår. «Rå natur» presenterte nyoppdagede verk, betydelige innlån, og kjente verk fra samlingen. Utstillingen gikk i 2022 videre til museet Waldemarsudde i Stockholm. Kurator var MaryAnne Stevens. Publikasjonen «Nikolai Astrup: Rå natur» ble utgitt i samarbeid med Yale University Press. Tekster av Frances Carey, Jay A. Clarke, Robert Ferguson, Kesia E. Halvorsrud og MaryAnne Stevens.

Året som gikk *November*

Paul McCarthy: Dead End Hole

Med sterkt samfunnskritiske og grenseoverskridende verk har Paul McCarthy skapt avsky, protester og debatt i USA siden slutten av 1960-årene. Til sin utstilling på Kode presenterte han en rekke helt nye arbeider, blant annet den omsluttende videoinstallasjonen DADDA, The Coach, The Skull, 4Wall (2017-2021). På åpningen gjennomførte han en nær tre timer lang live performance, sammen med skuespiller Lilith Stangenberg. Kurator var Philip Larratt-Smith.

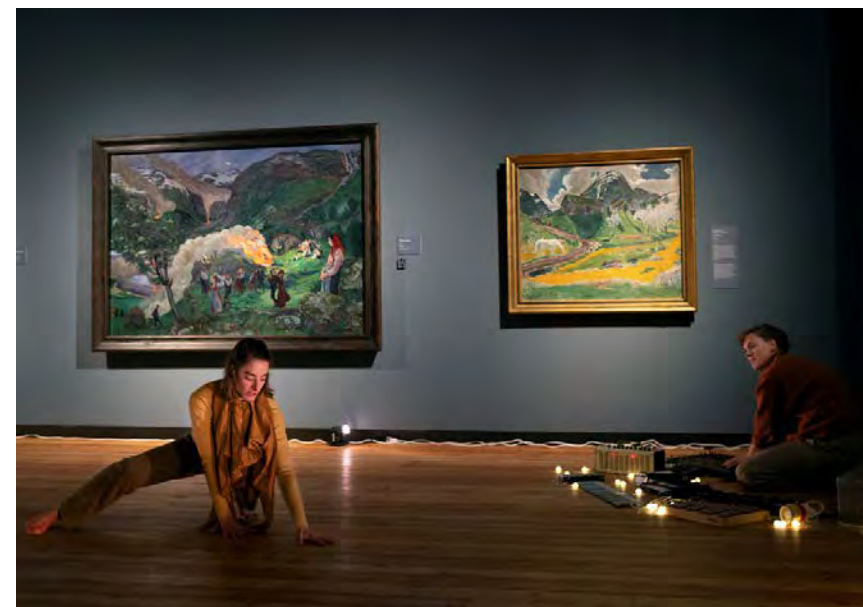

Året som gikk *November*

Skolebesøk på Trolldhaugen

Kode har gjennomført et pilotprosjekt for grunnskoleundervisning på Trolldhaugen. 150 barn fra tre ulike skoler testet ut konseptet og kom med tilbakemeldinger. Elevene fikk omvisning av våre formidlere, i tillegg til en intimkonsert med Christian Grøvlen. I forkant av besøket fikk lærerne tilsendt en lærerveiledning, en videohilsen samt en spilleliste de skulle lytte til. Målet med prosjektet er å inkludere barn og unge i den klassiske musikkens verden.

Tonestille

I høst inviterte vi barn fra 0-3 år til danseforestilling i Astrup-utstillingen. Mirte Bogaert stod for dans som oppfordret til interaksjon, tonesatt til Mari Kvien Brunvolls eksperimentelle lydlandskaper. Prosjektet ble støttet av Den Kulturelle Bæremeisen (Bergen kommune), Bergen Dansesenter og Astrupsenteret.

Året som gikk *Desember*

First the Good News: Nye verk i samlingen

Hva har vi samlet på de to siste årene? For 2020 og 2021 bevilget Kulturdepartementet ekstraordinære innkjøpsmidler til norske kunstmuseer. For Kode utgjorde dette en firedobling av innkjøpsbudsjettet og for første gang en mulighet til å gjøre brede innkjøp på samtidskunstscenen. Utstillingen presenterte et bredt spekter av ulike kunstneriske uttrykk, teknikker, og perspektiver, fra 1800-tallet til i dag. Kuratorer var Eli Okkenhaug, Mathias Skaset, Jenny Sandmo Ellefsen og Sindre Viulsrød.

Året som gikk *Desember*

Samling

Kodes samling har økt med 211 verk i år, av disse er 187 innkjøpte verk og 24 gaver. Ervervelsene har skjedd i tråd med museets overordnede inntaksplan som dekker feltene billedkunst, kunsthåndverk, design samt de musikkhistoriske hjemmene. Kode har et spesielt ansvar for å dokumentere det levende regionale kunstlivet, men skal også opprettholde samlingens relevans ved å samle hovedverk, referanseverk og kunstnerskap som har spesiell betydning for en periode, en materialgruppe eller et annet område i samlingen. Alle inntak vurderes ut ifra representativitet når det gjelder kjønn og kulturell bakgrunn. Bildet er av verket Skuggor av Britta Marakatt-Labba (2019-2020).

Utlån

Koronasituasjonen påvirket også utlånsarbeidet i 2021, men aktiviteten tok seg noe opp fra året før. Til sammen lånte Kode ut 41 verk til 14 institusjoner: Haugar Kunstmuseum, Kunstnernes hus, Clark Art Institute, Kunsthalle Wilhelmshaven, Bergen Kunsthall, Prins Eugens Waldemarsudde, Astrup Fearnley Museet, KNIPSU, Louisiana, Tate Britain, Jugendstilsenteret og Kube, Unge Kunstneres Samfund, Bergen Næringsråd og Sølvberget Galleri. Bildet er av en punsjbolle fra ca. 1780 med forelegg av William Hogarth, utlånt til Tate Britains vinterutstilling «Hogarth and Europe».

Årsregnskap 2021 KODE Kunstmuseer og Komponisthjem

Resultatregnskap
Balanse
Kontantstrøm
Noter
Revisjonsberetning

Org.nr.: 990 269 343

KODE Kunstmuseer og komponisthjem

Årsresultat

Driften viser per 31.12.21 et negativt årsresultat på kr 10 952 409 før skatt.

Driftsinntekter i 2021 utgjorde kr 132 385 986 mot kr 142 455 869 i 2020. Det er en nedgang på 10 069 883 millioner (7,1 %)

Egeninntjening var kr 24 152 885 i 2021 mot kr 25 400 900 i 2020. Dette er en reduksjon på 4,9%.

Egeninntjening inkluderer mottatte midler til prosjekter og leieinntekter på bygg. Sett vekk fra disse er økningen (billetter, butikk og kafe) på 8,7 %.

Offentlige driftstilskudd var 108 233 101 i 2021, mot 117 054 970 i 2020

Driftskostnader i 2021 utgjorde kr 143 071 329, mot kr 121 544 738 i 2020.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte regnskap et rettviseende bilde av selskapets virksomhet, stilling og resultat av driften for 2021.

Likviditet og egenkapital

Stiftelsen har en grunnkapital på kr 200 000. Egenkapital er ved utgangen av 2021 på - kr 7 225 630, mot + kr 3 726 780 i 2020.

Likviditeten i 2021 har vært tilfredsstillende takket være balanseført prosjektmidler og ekstra tilskuddsmidler. Per 31.12.2021 var bankbeholdningen kr 55 268 288.

Fremtidig utvikling

Kode startet i 2019 et strategiarbeid. Dette arbeidet har resultert i konkrete mål og tiltak som skal gjøre Kode til Nordens mest spennende og nyskapende kunstmuseum og vi skal være en ryggrad i Norges viktigste kulturby; Bergen. Dette arbeidet fortsetter i 2022 og årene fremover.

Finansiell risiko

Etter styrets oppfatning foreligger det ikke finansiell risiko som er av betydning for å bedømme eiendeler, gjeld, finansiell stilling og resultat.

Fortsatt drift

Styret vil søke å gjennomføre nødvendige tiltak for å bedre egenkapitalsituasjonen og likviditet, samtidig som aktiviteten opprettholdes.

Resultatregnskap

KODE Kunstmuseer og komponisthjem

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2021	2020
Billettinntekter, salgsinntekter m.m		8 754 056	8 224 765
Offentlige tilskudd	4	108 233 101	117 054 970
Leieinntekter		2 078 120	1 968 249
Annen driftsinntek	12	13 320 708	15 207 885
Sum driftsinntekter		132 385 986	142 455 869
Varekostnad		522 473	1 239 166
Lønnskostnad	2, 6	49 366 529	39 300 360
Endring pensjonsforpliktelse		-1 831 765	1 428 832
Ordinære avskrivninger	5	2 614 012	1 655 656
Husleie		30 782 028	25 790 454
Annen driftskostnad	8	61 618 051	52 130 271
Sum driftskostnader		143 071 329	121 544 738
Driftsresultat		-10 685 343	20 911 131
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		64 083	176 884
Annen finansinntekt		23 089	21 287
Annen finanskostnad		354 238	140 769
Resultat av finansposter		-267 066	57 402
Ordinært resultat før skattekostnad		-10 952 409	20 968 533
Skattekostnad		0	-27 062
Årsresultat	10	-10 952 409	20 995 595
Overføringer			
Avsatt til Covidfond		0	20 995 595
Avsatt til annen egenkapital		-10 952 409	0
Sum overføringer		-10 952 409	20 995 59

Balanse

KODE Kunstmuseer og komponisthjem

Eiendeler	Note	2021	2020
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Sikringstiltak lokaler, magasin	5	35 968 754	2 054 148
Rehabilitering Lysøen	5	5 967 498	0
Ombygging lokaler	5	3 067 702	1 021 188
Maskiner, inventar og båt	5	7 193 421	8 457 453
Sum varige driftsmidler		52 197 375	11 532 789
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		200 000	200 000
Egenkapitalinnskudd KLP	6	769 031	694 421
Andre langsiktige fordringer	9	3 969 000	3 969 000
Sum finansielle anleggsmidle		4 938 031	4 863 421
Sum anleggsmidler		57 135 406	16 396 210
Omløpsmidler			
Varebeholdning		581 452	790 013
Fordringer			
Kundefordringer		92 555	505 195
Andre kortsiktige fordringer		14 130 336	7 560 368
Sum fordringer		14 222 891	8 065 563
Bankinnskudd, kontanter o.l.	3	55 268 288	28 777 149
Sum omløpsmidler		70 072 631	37 632 725
Sum eiendeler		127 208 037	54 028 935

Egenkapital og gjeld	Note	2021	2020
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		200 000	200 000
Sum innskutt egenkapital		200 000	200 000
Opptjent egenkapital			
Annen negativ egenkapital		-17 468 816	-17 468 816
Egenkapital disponert til Covidfond		10 043 186	20 995 595
Sum opptjent egenkapital		-7 425 630	3 526 780
Sum egenkapital	10	-7 225 630	3 726 780
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	6	17 239 811	19 071 576
Sum avsetning for forpliktelser		17 239 811	19 071 576
Gjeld til kredittinstitusjoner	11	49 583 333	0
Sum annen langsiktig gjeld		49 583 333	0
Tilskudd spesielle formål			
Mottatte bundne tilskudd	7	39 566 941	12 729 939
Sum tilskudd spesielle formål		39 566 941	12 729 939
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		18 934 619	8 473 044
Skyldig skattetrekk og offentlige avgifter		3 676 591	3 081 660
Skyldige feriepenge og lønn		4 031 641	3 519 529
Annen kortsiktig gjeld		1 400 731	3 426 408
Sum kortsiktig gjeld		28 043 582	18 500 641
Sum gjeld		134 433 667	50 302 156
Sum egenkapital og gjeld		127 208 037	54 028 935

Bergen, 15.02.2022 - Styret i KODE Kunstmuseer og komponisthjem

Anne-Grete Hjelle Strøm-Erichsen Styreleder	Ragnhild Stolt-Nielsen Nestleder	
Mette Nikoline Bolkan Styremedlem	Kjell Gitton Håland Styremedlem	Kjetil Bratshaug Smørås Styremedlem
Synnøve Myhre Styremedlem	Petter Snare Daglig leder	Torunn Myrva Styremedlem

Tilskudd til spesielle formål

Posten "Mottatte bundne tilskudd" inneholder tilskudd mottatt i 2021 eller tidligere, hvor prosjektet ikke er gjennomført eller hvor tilskuddet skal overføres andre kostnadsbærere.

	2021	2020
*KUD	30 407 971	4 135 602
Zhongkun Group	0	199 929
Bergen kommune	719 341	1 885 616
Bergesenstiftelsen	1 000 000	0
Sparebankstiftelsen DNB	0	1 240 062
Sparebankstiftelsen DNB	371 855	0
Vestland fylkeskommune	648 605	648 605
Alutec AS	300 000	300 000
Bergen Billedgalleri - Legat	160 428	160 428
Museumsforbundet	50 000	0
Fritt Ord	50 000	0
Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen	3 478 585	3 644 824
Stiftelsen Kaare Berg	500 000	0
Stiftelsen Stenersen Samling	250 000	0
Grieg Foundation	0	226 767
Virke	288 156	288 156
H. Westfal-Larsen og hustru Anna Westfal-Larsens		
Almennyttige fond	1 250 000	0
Museumløft 2020	100 000	0
Sum	39 566 941	12 729 939

Vi takker også Ragnhild og Per Grieg jr. for generøst bidrag til kjøp av skulptur av Aase Texmon Rygh.

* kr. 24 500 000 gjelder rehabilitering av Lysøen

Redaktør: Maria Tripodianos

Design: Letspixel AS

Fotograf Dag Fosse, med unntak av:

s. 2, 21, 38, 39, 66: Thor Brødreskift

s. 14, 19: Sjur Pollen

s. 23, 32: Frode Bakken

s. 33: Maria Tripodianos

s. 26: Skjalg Ekeland

s. 18: Paul Richard Johannessen

PERMANENTEN
STENERSEN
RASMUS MEYERS SAMLINGER
LYSVERKET
TROLDHAUGEN
SILJUSTØL
LYSØEN

kodebergen.no

